

C-243/08. sz. ügy

Pannon GSM Zrt.

kontra

Sustikné Gyórfi Erzsébet

(a Budaörsi Városi Bíróság [Magyarország]
által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„93/13/EGK irányelv – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek – Tisztességtelen feltétel joghatásai – A nemzeti bíróságnak az illetékességi kikötés tisztességtelen voltának hivatalból történő vizsgálatához való joga és erre irányuló kötelezettsége – Értékelési szempontok”

A Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2009. június 4. I - 4716

Az ítélet összefoglalása

- 1. Jogszabályok közelítése – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek – 93/13 irányelv
(93/13 tanácsi irányelv, 6. cikk)*
- 2. Jogszabályok közelítése – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek – 93/13 irányelv
(93/13 tanácsi irányelv)*

3. *Jogszabályok közelítése – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek – 93/13 irányelv (93/13 tanácsi irányelv, 3. cikk)*

1. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelv 6. cikkének (1) bekezdése akként értelmezendő, hogy a tisztességtelen szerződési feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és e tekintetben nem szükséges, hogy a fogyasztó az ilyen feltételt előzetesen eredményesen megtámadja.
2. A nemzeti bíróság hivatalból köteles vizsgálni valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, amennyiben rendelkezésére állnak az e tekintetben szükséges ténybeli és jogi elemek. Ha álláspontja szerint az ilyen feltétel tisztességtelen, annak alkalmazását mellőzi, kivéve, ha ezt a fogyasztó ellenzi. Ez a kötelezettség a nemzeti bíróságot saját illetékességének vizsgálata során is terheli.

Az említett irányelv 6. cikkében megfogalmazott célkitűzés – a fogyasztók védelmének megerősítése – ugyanis nem érhető el, ha a fogyasztóknak maguknak kell valamely szerződési feltétel tisztességtelen voltára hivatkozni. A fogyasztók hatékony védelme továbbá csak akkor biztosítható, ha a nemzeti bíróságnak lehetősége van az ilyen feltétel hivatalból történő értékelésére.

Az ügyben eljáró bíróság ugyanis köteles biztosítani a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13 irányelv rendelkezései által célzott védelem hatékony érvényesülését. Következésképpen a közösségi jog által az érintett területen ily módon a nemzeti bíróságokra ruházott feladat nem korlátozódik annak pusztán lehetőségére, hogy valamely szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen jellegét megítéljék, hanem magában foglalja e kérdés hivatalból, akár saját illetékességük vizsgálata során történő megítélésének kötelezettségét is, amennyiben a nemzeti bíróságok rendelkezésére állnak az e tekintetben szükséges ténybeli és jogi elemek. E kötelezettség teljesítése során azonban a nemzeti bíróságnak az irányelv alapján

(vö. 23., 28. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

nem kell mellőznie a kérdéses feltétel alkalmazását, amennyiben a fogyasztó e bíróság általi kioktatást követően nem kíván hivatkozni a tisztességtelen jellegre és a kötelező erő hiányára.

(vö. 32., 33., 35. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

feltétel megfelel-e azoknak a szempontoknak, amelyek alapján azt a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében tisztességtelennek kell tekinteni. Ennek során a nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie azt a tényt, hogy tisztességtelennek tekinthető a fogyasztó által az eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben alkalmazott olyan feltétel, amely egyedileg nem került megtárgyalásra, és amely az eladó vagy szolgáltató székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét köti ki.

3. A nemzeti bíróság feladata annak megállapítása, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló, illetékességet alapító szerződési

(vö. 44. pont és a rendelkező rész 3. pontja)